

AB 2015/27

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

11 juni 2014, nr. 201309661/1/A2

(Mr. Th.G. Drupsteen)

m.nt. T. Barkhuysen en M.L. van Emmerik

Art. 1 EP EVRM

ECLI:NL:RVS:2014:2121

Het verbod op stiletto's en vlindermessen is een normale maatschappelijke ontwikkeling. De vraag of er ten tijde van de aankoop zicht was op de omvang waarin, plaats waar en moment waarop deze ontwikkeling zich zou concretiseren is niet doorslaggevend.

Ook het betoog van appellant dat de rechtbank heeft miskend dat ten tijde van de aankoop van zijn messen het verbod op het bezit van [niet] de messen niet voorzienbaar was, treft geen doel. De rechtbank heeft niet overwogen dat het verbod op het bezit van vlindermessen en stiletto's ten tijde van de aankoop voorzienbaar was. De rechtbank heeft wel terecht overwogen dat het verbod op stiletto's en vlindermessen als een normale maatschappelijke ontwikkeling moet worden aangemerkt en dat de daaruit voortvloeiende schade in zoverre was te voorzien en voor rekening van appellant komt, nu de schade, € 60, relatief van omvang is. Anders dan appellant betoogt, speelt daarbij geen doorslaggevende rol of die ontwikkeling voorzienbaar was ten tijde van de aanschaf van de messen. Bij het normaal maatschappelijk risico gaat het om algemene maatschappelijke ontwikkelingen en nadelen waarmee men rekening kan houden, ook al bestaat geen zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop deze zich zal concretiseren en de omvang van de nadelen die daaruit eventueel zullen voortvloeien.

Anders dan appellant betoogt, is het besluit van 15 november 2012 niet in strijd met het in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het Eerste Protocol) neergelegde recht op een ongestoord genot van eigendom.

Ingevolge artikel 1 van het Eerste Protocol heeft iedere natuurlijke of rechtspersoon recht op het ongestoord genot van zijn eigendom. Aan niemand zal zijn eigendom worden ontnomen behalve in het algemeen belang en onder de voorwaarden voorzien in de wet en in de algemene beginselen van internationaal recht.

Deze bepaling tast op geen enkele wijze het recht aan dat een staat heeft om die wetten toe te passen, die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van

eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. In dit geval heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat een volledig verbod van stiletto's en vlindermessen en het daarop volgende verlies van eigendom van de messen, indien geen ontheffing wordt ontleend, wordt gerechtvaardigd door de bescherming van de openbare orde en veiligheid. Anders dan appellant betoogt, is het arrest van 25 januari 2000 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, *Ian Edgar (Liverpool) Limited tegen het Verenigd Koninkrijk*, nr. 37683/97 (www.echr.co.int), in dit geval niet van toepassing en volgt daaruit niet dat de staatssecretaris gehouden is aan appellant een vergoeding toe te kennen. Dat appellant — naar eigen zeggen — door het ontbreken van talenkennis en de hoogte van eventuele verzendkosten niet goed in staat is geweest de messen in het buitenland te verkopen, is geen omstandigheid die maakt dat de staatssecretaris het verlies van de messen had dienen te compenseren.

Uitspraak op het hoger beroep van: appellant

tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 5 september 2013 in zaak nr. 13/3059 in het geding tussen:

appellant,
en

de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Procesverloop

Bij besluit van 15 november 2012 heeft de staatssecretaris een verzoek om toekenning van een vergoeding van € 60 afgewezen.

Bij besluit van 8 maart 2013 heeft de staatssecretaris het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 5 september 2013 heeft de rechtbank het door appellant daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Tegen deze uitspraak heeft appellant hoger beroep ingesteld.

De staatssecretaris heeft een verweerschrift ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

Desgevraagd hebben partijen toestemming verleend, als bedoeld in artikel 8:57 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb), om in het geding uitspraak te doen zonder zitting. Vervolgens heeft de Afdeling bepaald dat het onderzoek ter zitting achterwege blijft.

Overwegingen

1. Op 1 mei 2012 is de Wet van 29 september 2011 tot wijziging van de Wet wapens en munitie, houdende een volledig verbod van stiletto's, valmessen en vlindermessen en verduidelijking van de Wet wapens en munitie in werking getreden.

2. Bij besluit van 4 oktober 2012 heeft de staatssecretaris het verzoek van appellant om ontheffing als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wet wapens en munitie (Wwm) ten behoeve van twee aan de politie in bewaring gegeven messen, afgewezen. Tegen dit besluit zijn geen rechtsmiddelen aangewend. Dit besluit is, gelet op vaste jurisprudentie van de Afdeling, onder meer uitspraak van 28 februari 2007 in zaak nr. 200606016/1, in rechte onaantastbaar. Derhalve moet van de rechtmatigheid ervan, zowel wat de inhoud als wat de wijze van tot stand komen betreft, worden uitgegaan.

3. Bij besluit van 15 november 2012 heeft de staatssecretaris het verzoek van appellant om vergoeding van de schade, ontstaan door de weigering om ontheffing te verlenen en het daarop volgende verlies van eigendom van het door appellant in bewaring gegeven vlindermes en stiletto.

4. De rechtbank heeft overwogen dat de staatssecretaris zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de gestelde schade binnen het normaal maatschappelijk risico van appellant valt. De omvang van de gestelde schade, € 60, is gering en daarbij had appellant rekening kunnen houden met de kans dat strengere regels zouden worden gesteld ten aanzien van het bezit van dit soort wapens. De omstandigheid dat appellant gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om zijn wapens in bewaring te geven voordat het verbod van kracht zou worden, maakt niet dat appellant aanspraak kan maken op nadeelcompensatie.

5. Voor zover appellant betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat hij aanspraak maakt op nadeelcompensatie, omdat er geen deugdelijk onderzoek is gedaan of deze messen een maatschappelijk probleem vormen en er ook overigens geen grondslag bestaat voor het verbieden van deze messen, treft dit niet het gewenste doel. Nu van de rechtmatigheid van het besluit van 4 oktober 2012 moet worden uitgegaan, was de rechtbank derhalve niet gehouden inhoudelijk in te gaan op het verzoek om schadevergoeding, voor zover appellant daaraan alsnog de gestelde onrechtmatigheid van het besluit van 4 oktober 2012 ten grondslag heeft gelegd.

6. Ook het betoog van appellant dat de rechtbank heeft miskend dat ten tijde van de

aankoop van zijn messen het verbod op het bezit van niet de messen niet voorzienbaar was, treft geen doel. De rechtbank heeft niet overwogen dat het verbod op het bezit van vlindermessen en stiletto's ten tijde van de aankoop voorzienbaar was. De rechtbank heeft wel terecht overwogen dat het verbod op stiletto's en vlindermessen als een normale maatschappelijke ontwikkeling moet worden aangemerkt en dat de daaruit voortvloeiende schade in zoverre was te voorzien en voor rekening van appellant komt, nu de schade, € 60, relatief van omvang is. Anders dan appellant betoogt, speelt daarbij geen doorslaggevende rol of die ontwikkeling voorzienbaar was ten tijde van de aanschaf van de messen. Bij het normaal maatschappelijk risico gaat het om algemene maatschappelijke ontwikkelingen en nadelen waarmee men rekening kan houden, ook al bestaat geen zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop deze zich zal concretiseren en de omvang van de nadelen die daaruit eventueel zullen voortvloeien.

7. Anders dan appellant betoogt, is het besluit van 15 november 2012 niet in strijd met het in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het Eerste Protocol) neergelegde recht op een ongestoord genot van eigendom.

7.1. Ingevolge artikel 1 van het Eerste Protocol heeft iedere natuurlijke of rechtspersoon recht op het ongestoord genot van zijn eigendom. Aan niemand zal zijn eigendom worden ontnomen behalve in het algemeen belang en onder de voorwaarden voorzien in de wet en in de algemene beginselen van internationaal recht.

7.2. Deze bepaling tast op geen enkele wijze het recht aan dat een Staat heeft om die wetten toe te passen, die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. In dit geval heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat een volledig verbod van stiletto's en vlindermessen en het daarop volgende verlies van eigendom van de messen, indien geen ontheffing wordt ontleend, wordt gerechtvaardigd door de bescherming van de openbare orde en veiligheid. Anders dan appellant betoogt, is het arrest van 25 januari 2000 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, *Ian Edgar (Liverpool) Limited tegen het Verenigd Koninkrijk*, nr. 37683/97 (www.echr.co.int), in dit geval niet van toepassing en volgt daaruit niet dat de staatssecretaris gehouden is aan appellant een vergoeding toe te kennen. Dat appellant – naar eigen zeggen – door het ontbreken van talenkennis en de hoogte van eventuele verzendkosten niet goed in staat is geweest de messen in het buitenland te

verkopen, is geen omstandigheid die maakt dat de staatssecretaris het verlies van de messen had dienen te compenseren.

8. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

1. In de hier opgenomen uitspraak staat – kort gezegd – centraal een klacht van een voormalig bezitter van twee messen die inmiddels onder een wettelijk verbod vallen. Zijn verzoek om nadeelcompensatie wordt door de staatssecretaris van Justitie afgewezen. De rechtbank is van oordeel dat het verbod op stiletto's en vlindermessen een normale maatschappelijke ontwikkeling is. De vraag of er ten tijde van de aankoop zicht was op de omvang waarin, plaats waar en moment waarop deze ontwikkeling zich zou concretiseren is niet doorslaggevend. De rechtbank heeft volgens de Afdeling terecht overwogen dat het verbod op stiletto's en vlindermessen als een normale maatschappelijke ontwikkeling moet worden aangemerkt en dat de daaruit voortvloeiende schade in zoverre was te voorzien en voor rekening van appelland komt, ook nu de schade, € 60, relatief gering van omvang is.

2. Een aanvullend beroep op het eigendomsrecht van artikel 1 EP EVRM mag betrekken in casu evenmin baten. Het Straatsburgse Hof laat toe dat staten wettelijke verboden introduceren op grond waarvan gevaarlijke voorwerpen of activiteiten worden uitgebannen. In het algemeen schaarst het Hof dit onder de bevoegdheid tot regulering van eigendom in het algemeen belang, in het bijzonder de openbare orde en veiligheid. Daarbij dient dan wel naast de passende wettelijke basis ook te zijn voldaan aan de 'fair balance'-eis, dat wil zeggen dat er op de betrokken persoon geen individuele of buitensporige last ('individual and excessive burdens') wordt gelegd. In de door de Afdeling aangehaalde zaak *Ian Edgar (Liverpool) Limited* betrof het bijvoorbeeld een handelaar in handwapens die in Straatsburg tevergeefs een beroep deed op artikel 1 EP in verband met een geheel wettelijk verbod op dergelijke wapens. Mede gezien de in de loop der jaren steeds strenger wordende wetgeving terzake, kon de klager in die zaak geen 'legitimate expectation' hebben dat hij tot in lengte van dagen in vuurwa-

pens zou kunnen blijven handelen en daarnaast was de klager voor een deel gecompenseerd voor het stil vallen van zijn handel. Het is inderdaad de vraag of de zaak van handelaren in producten die verboden worden één op één vergelijkbaar is met een zaak als hier gepubliceerd (de Afdeling stelt kortweg van niet). Mocht een zaak als de onderhavige in Straatsburg terecht komen is onze verwachting echter dat het Hof deze onder de proportionaliteitstoets van artikel 1 EP EVRM eveneens zal afwijzen, nu er niet snel sprake zal zijn van een individuele en onevenredige last.

3. Deze uitspraak is ook gepubliceerd in *JB* 2014/157.

T. Barkhuysen en M.L. van Emmerik

AB 2015/28

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

6 november 2014, nr. 13/2240 AW

(Mrs. K.J. Kraan, C.H. Bangma, W.J.A.M. van Brussel)

m.nt. R. Ortlep

Art. 6:6, 8:54 Awb

Abkort 2014/427

ECLI:NL:CRVB:2014:3730

Geen 'gematigd grievensel'. Gebrek aan rechtseenheid N.

Het college heeft betoogd dat het hoger beroep van appelland (kennelijk) ongegrond is, omdat appelland door te verwijzen naar wat in bezwaar en beroep is aangevoerd, niet heeft toegelicht waarom hij zich niet in de aangevallen uitspraak kan vinden. De Raad verwerpt dit betoog. Met de verwijzing naar in een eerdere processuele fase aangevoerde gronden heeft appelland in ieder geval gronden aangevoerd. Appelland heeft zelf in het bezwaar- en beroepschrift en zijn gemachtigde heeft in de pleitnotitie bij de rechtbank het standpunt van appelland uitgebreid uiteengezet. Zoals de gemachtigde van het college ter zitting heeft bevestigd, is het daardoor duidelijk om welke redenen appelland zich niet in de aangevallen uitspraak kan vinden.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 21 maart 2013, 12/2630 (aangevallen uitspraak) tussen:

appelland,

en

het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Hollandse Delta.